

Spausdinti

<http://vz.lt>

DĖMESIO! Tai yra bendrovės pranešimas spaudai. Pranešimų spaudai turinio VZ.LT neredaguoja. Už pranešimo turinį atsako jį paskelbusi bendrovė.

Arbitraže daugėja mažos ir itin didelės vertės ginčų

Vilniaus komercinio arbitražo teismas, Advokatų kontora
SORAINEN

2011.01.26 10:52

Vilniaus komercinio arbitražo teismo (VKAT) duomenimis, praėjusiais metais Lietuvoje trigubai išaugo arbitraže sprestų mažos bei itin didelės vertės ginčų.

2009 m. mažesnės nei 100 tūkst. Lt vertės ginčai sudarė daugiau nei 10 proc. visų atvejų, o 2010 m. tokių ginčų dalis jau buvo didesnė nei 35 proc. Analogiška tendencija pasižymėjo ir didesnės nei 10 mln.Lt vertės ginčai: 2009 m. VKAT nagrinėjo tik vieną tokį ginčą, o 2010 m. - jau tris.

„Mažesnės vertės bylų augimą galėjo nulemti sunkmetis, kuris privertė verslą veltis į ginčus ir dėl mažesnių sumų bei ieškoti operatyvaus jų sprendimo galimybių. Kartu mažesnės vertės ginčų augimas arbitraže akivaizdžiai laužo stereotipą, jog bylinėtis arbitraže yra brangu, todėl jis labiau tinkamas spręsti didesnės vertės ginčus" - teigia arbitražo, advokatų kontoros SORAINEN partnerė Renata Beržanskienė.

Pasak Vilniaus komercinio arbitražo generalinės sekretorės Vitalijos Baranovienės, natūralu, kad didelės vertės ginčų bylos pavedamos spręsti kompetentingiems verslo arbitrams - šioms, dažniausiai sudėtingoms, byloms reikalingos specifinės konkrečios verslo srities ar atskirų teisės šakų žinios.

Iš viso VKAT 2010 m. nagrinėjo 30 bylų. Net 50 proc. jų sudarė ginčai dėl pirkimo-pardavimo sutartinių santykių, 16 proc. - ginčai dėl rangos, nuomos, nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sutartinių santykių.

V.Baranovienės teigimu, 2010 m. bendrą mažesnę nei 2009 m. (39 bylos) arbitražo teisme nagrinėtų bylų skaičių nulėmė jau pernai metų pradžioje sustiprėję verslo lūkesčiai dėl ekonomikos atsigavimo ir vilčių kilusius verslo ginčus išspęsti taikiai, derybomis. Kita vertus, nuvilnijus bankrotų bangai, dalis ginčų atiteko valstybiniais teismams, nes dabartinio komercinio arbitražo įstatymo nuostata draudžia arbitraže spręsti su bankrotu susijusius ginčus.

Bendro bylų skaičiaus mažėjimą nulėmė būtent nacionalinių bylų skaičiaus pokyčiai, tuo tarpu tarptautinių bylų skaičius arbitraže liko beveik nepakitęs ir sudarė apie 63 proc. visų VKAT nagrinėjamų ginčų. Taip pat pastaraisiais metais tarptautinėse bylose daugėjo ginčų, kuomet ginčo kilmės šalis priklauso Vakarų Europos regionui: 2009 m. jų buvo vos 9 proc., o 2010 m. - jau 36 proc.

Arbitražas - tai ginčo sprendimo būdas, kai fiziniai ar juridiniai asmenys, remdamiesi savo susitarimu, tarpusavio ginčui spręsti kreipiasi ne į valstybės teismą, o į jų susitarimu pasirinktą trečiąjį asmenį ar asmenis. Arbitražo sprendimai pripažįstami ir gali būti vykdomi daugiau nei 140 pasaulio valstybių, jų skaičius kasmet didėja, o Lietuvoje arbitražo sprendimas teisine galia prilyginamas teismo sprendimui. Arbitraže dalyvaujančios šalys gali susitarti dėl kalbos ir vietos, arbitražo skaičiaus bei jų skyrimo tvarkos, ginčams spręsti taikytinos teisės.

